

مصاحبه نشست استاندارد هفتمین کنگره متخصصان علوم اطلاعات

مصاحبه‌شونده: دکتر زهرا ضرغامی

مصاحبه کننده: فرناز دانشجو

تاریخ مصاحبه: ۱۴۰۲/۰۱/۳۰

- انگیزه شما برای پذیرش دبیری نشست کتابداری کودک و نوجوان چه بوده است؟

حقیقت ماجرا این هست که کمیته استاندارد در این کنگره مشغول به فعالیت و تمرکزش روی این موضوع بود که بحث استاندارد در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی را از منظری غیر از منظرهای معمول مورد بررسی قرار دهد آنچه که دوستان و صاحب‌نظران این حوزه و دانشجویان در مورد استانداردسازی می‌دانند اکثرا این هست که ما بیشتر استانداردسازی فضا و مکان‌ها به خصوص استانداردسازی کتابخانه‌ها به لحاظ تجهیزات و بحث‌های سخت افزاری یا بحث فرایندها را مدنظر قرار داده بودیم.

در حوزه استانداردسازی و یا شاخص‌های عملکرد کتابخانه‌ها در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی آنچه که توجه ما را خیلی به خودش جلب کرد و برای ما خیلی اهمیت پیدا کرد این بود که ما از یک منظر جدید به بحث استانداردسازی در این حوزه وارد شویم مخصوصا با توجه به تمرکز کنگره که بر ایجاد کسب و کارهای دانش بنیان بود، بعد فرهنگی را در واقع در فرایند استانداردسازی ملاک قرار دادیم و چون تا حالا از این بعد به ماجرا نگاه نشده بود یک منظر جدید و یک چشم‌انداز جدید فراروی ما قرار داد که اگر ما به دنبال این هستیم که کسب و کارهای دانش بنیان جدید را در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی ایجاد کنیم کسب و کارهایی مانند ایجاد پلتفرم‌های کتاب‌خوانی یا امانت دهی کتاب یا موارد این‌چنینی یک زیرساخت‌های فرهنگی برای ایجاد استانداردسازی احتیاج داریم بهر حال ما در یک محیط اجتماعی و یک محیط فرهنگی خاص با ویژگی‌های خاص خودش که قابل مقایسه با محیط‌های فرهنگی و اجتماعی دیگر نیست زندگی می‌کنیم و برای ایجاد هر

کسب و کار جدیدی در این فضا به نظر می آمد که بعد فرهنگی را تا حدی نادیده می گیریم یا به آن کم توجهی می کنیم؛ به همین دلیل بود که عمده تمرکز کمیته استاندارد برای کنگره هفتم به این سمت رفت که استانداردسازی را از منظر فرهنگی مورد بررسی قرار دهد و این فضای ایجاد کسب و کار های دانش بنیان را با دید فرهنگی مورد توجه قرار دهد.

- چه موضوعاتی را برای طرح در نشست استاندارد مدنظر دارید؟

ما از دو جنبه می خواهیم به موضوع نگاه کنیم همان طور که عنوان پنلی که پیشنهاد کردیم به دو بخش در واقع تقسیم می شود یک بعد ما در بعد رشته علم اطلاعات و دانش شناسی و ایجاد کسب و کار در آن هست و بعد دوم بعد فرهنگی هست. سعی مان بر این هست که از دو منظر مختلف این موضوع را مورد بحث و بررسی قرار دهیم از منظر اول از یکی از متخصصان حوزه علم اطلاعات و دانش شناسی می خواهیم که به بحث استانداردسازی در این حوزه ورود پیدا کنند و در کنار این بحثی که به لحاظ علم اطلاعات و دانش شناسی نیازها، ضرورت ها، فضای موجود در حوزه استاندارد و فضای مورد انتظار ما در سال های آینده مورد بررسی قرار می گیرد در کنارش با حضور یک مردم شناس از دیدگاه فرهنگی برای تدوین این استانداردها و برای بومی سازی این استانداردها با شرایط اجتماعی و فرهنگی کشور موضوع را مورد بحث قرار بدهیم بنابراین دو تا محور اصلی ما در کنار ایجاد کسب و کارهای دانش بنیان به عنوان محور اصلی شناخت فرهنگی و شناخت ابعاد مورد نیاز اجتماعی، انسانی و فرهنگی این کسب و کارها بعد دومی خواهد بود که در این نشست حتما مورد بررسی خواهد گرفت.

- معیار و مبنای شما در انتخاب اعضای نشست استاندارد بر چه اساسی بوده است؟

با توجه به محورها در صحبت هایی که قرار بود انجام شود ما نیاز داشتیم که در کنار یکی از اعضای محترم هیئت علمی مرتبط با علم اطلاعات و دانش شناسی که هم به لحاظ تجربه علمی منظور دانش علمی هست و هم به لحاظ تجربه عملی و کار با دانشجویان این حوزه و کارآفرینان این حوزه تجربه خاصی داشتند می خواستیم که بعد دوم ماجرا مشخصا از دید کسی دیده شود و مورد بررسی

قرار بگیرد که دانش مردم شناختانه و فرهنگی دارد این بود که برای ترتیب اعضای پنل ما از آقای دکتر درودی که متخصص علم اطلاعات و دانش‌شناسی هستند و سال‌هاست در این حوزه و حوزه استانداردهای علم اطلاعات و دانش‌شناسی فعالیت می‌کنند خواستیم که محور علم اطلاعات و دانش‌شناسی و کسب و کارهای دانش بنیان در این حوزه را ایشان مورد بحث قرار بدهند که اینک در پیش نشست اول کمیته استاندارد هم ایشان به بیان تجربیات خودشان در حوزه ایجاد کسب و کارهای دانش بنیان در علم اطلاعات و دانش‌شناسی پرداخته بودند و نکات بسیار ظریفی را اشاره کرده بودند که باب پژوهش‌های بیشتر در این حوزه را برای ما باز کرده بود و در کنار آن از خانم دکتر علیخانی که دکترای مردم‌شناسی هستند و سابقه کار فرهنگ شناختی در حوزه‌های مختلف را داشتند خواستیم که از بعد انسان‌شناسانه، مردم‌شناسانه و فرهنگ‌مدارانه به این موضوع نگاه کنند و این بحث را به آن سمت ببرند که در علم اطلاعات و دانش‌شناسی و با دید اینکه ما این کسب و کارهای جدید را داریم با سرعت بسیار بالای تکنولوژی به شدت به سمت فضای فناورانه می‌بریم برای ما از آن دید مورد بررسی قرار بدهند و اینکه در این شرایط با این سرعت فناوری و با نیازهایی که مدام در حال تغییر هست در جامعه‌ای که بهر حال ما به لحاظ فرهنگی بسیار غنی هستیم اما باید بتوانیم خودمان را هم با شرایط جدید مطابقت دهیم از این منظر مورد بررسی قرار بگیرد که در واقع ما تلفیقی از هر دو جنبه را داشته باشیم هم علم اطلاعات را به خوبی بتوانیم مورد بررسی قرار بدهیم و هم موضوع فرهنگ را در ایجاد کسب و کارهای این‌چنینی.

در نهایت انشالله که پنل بسیار خوبی باشد ما پنل فرهنگی‌مان در بحث در واقع شناخت بنیان‌های فرهنگی علم اطلاعات و دانش‌شناسی در پیش نشست دوم با استقبال خوبی از سوی مخاطبان مواجه شد امیدواریم که پنل اصلی درکنگره با تلفیق این دو موضوع هم با استقبال مخاطبان مواجه شود و هم با دانشی که از دو سخنران محترم سراغ داریم امیدواریم پژوهش‌های جدید از منظرهای جدید را هم به روی دانشجویان، کارآفرینان و هم متخصصان این رشته باز کند.